08
16. JUNI 2023
ÅRGANG 123

TRO & MISSION

LAU INVESTERER I MERE END PENGE

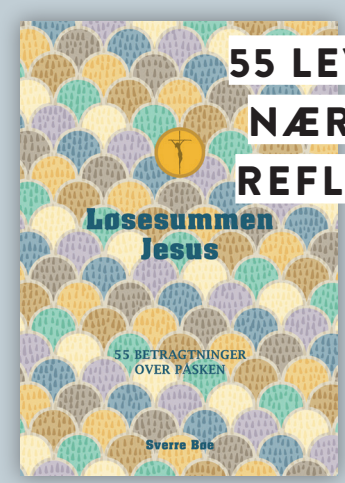
> SIDE 10

TEMA:
SELVET I CENTRUM
> SIDE 24

FORLOVELSESSAMTALER ER DEN BEDSTE GAVE TIL OS
> SIDE 6

NOREA STØTTER NYT RADIO-PROGRAM TIL NORDKOREA
> SIDE 20

VOLONTØR VENDER TILBAGE SOM FRIVILLIG I CAMBODJA
> SIDE 38

55 LEVENDE OG NÆRVÆRENDE REFLEKSIONER

LogosMedia | 216 sider | 199,95 kr.

»Sverre Bøe har mange forskellige tilgange til påskens store budskab, han kommer vidt omkring og det er inspirerende læsning. Han har gode eksempler og historier, som gør afsnittende levende og nærværende.«

TRO & MISSION

Forlagsgruppen Lohse | 7593 4455 | lohse.dk

FILIPSKOLEN FEJRER 50- ÅRS JUBILÆUM

D. 22.6.23 kl. 15.30-17.30 vil vi gerne fejre, at vi har været skole i 50 år.

Festlighederne foregår på Filipskolen - i salen, skolegården og rundt på skolen.

kl. 15.30 slår vi dørene op for alle interesserede.

Er du:
tidligere elev, medarbejder eller bestyrelsesmedlem eller bare interesseret i Filipskolen, så kom og fejr dagen med os.

Vi glæder os meget til at fejre denne dag sammen med jer!

Mange hilsner fra os på

FILIPSKOLEN

DIREKTØR FOR SOMA BIBLIA

"Evangeliets ord til alle generationer i Tanzania" – det er litteraturarbejdet Soma Biblias vision. Som direktør bliver din rolle at lede det daglige arbejde og udvikle Soma Biblia i overensstemmelse hermed.
En spændende lederstilling i tæt parløb med dedikerede medarbejdere og mange samarbejdspartnere.

Stillingen ønskes besat fra 1. oktober 2023 med udrejse omkring 1. november. Ansøgningsfrist: 18. juni.

Læs hele stillingsbeskrivelsen på dlm.dk/job/missionaer. Kontakt gerne formand for Soma Biblias bestyrelse Ole Malmgaard på om@dlm.dk / 40 80 38 23.

Luthersk Mission

Tag på Seniorhøjskole på LMH og i Tyrkiet – og få det bedste fra højskolelivet på kun 12 dage!

Få 5 dage på LMH med bibelundervisning, foredrag og højskolehygge. Herefter går turen til Tyrkiet i apostlenes fodspor i bl.a. Efesos, Laodikea og Hierapolis. Oplev her både det bibelske og nutidige Tyrkiet. Undervisningen varetages af kompetente lærere fra LMH, gæsteforelæsere og en lokal guide.

Gå ikke glip af denne mulighed for et spændende højskoleophold!

Læs mere på **felixrejser.dk/seniorhojskole**

INDHOLD

6 Den bedste bryllupsgave har vi allerede fået

10 PORTRÆT
Lau investerer i mere end penge

18 **LM RUNDT**
> Ny bevilling til læreruddannelse i Cambodja
> LMBU nåede 1.000 medlemmer og får øget støtte
> Norea støtter radio til Nordkorea

24 **TEMA: SELVET I VENTRUM**
> De unge er ikke overladt til sig selv
> Glem dig selv og fokusér på Jesus, når hele menigheden kigger på dig
> Sund selvransagelse skal ske i lyset af Guds ord
> Elsk dig selv som din næste

30 **KIRKEN VERDEN RUNDT**

33 **NYT FRA LM**

34 Syndebukke og bagtalelse

35 ANMELDELSE
Salt

36 Har haft hjerte for mission siden søndagsskolen

38 Tidligere volontør tog tilbage til Cambodja som frivillig

43 Glemmer ofte, at Gud "bygger huset"

MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN
ANSV. REDAKTØR
MHT@DLM.DK

TIDENS SELVOPTAGETHED OG **KRISTENT NAVLEPILLERI**

Selvet i centrum. Sådan lyder dette nummers tema.

Mange vil nok sige, at vores tid i særlig høj grad netop har selvet i centrum. Og det er sandt, at selfiens tidsalder er selvoptaget. Men det betyder ikke nødvendigvis, at man i dag er mere selvoptaget end førhen.

Siden Oplysningstiden satte mennesket i centrum, er tiden og dens mennesker blevet beskyldt for at være selvoptagede og selvcentrerede. Så mennesket er ikke først blevet selvoptaget for nylig, det har det været i lang tid. Eller rettere: altid. Martin Luther beskriver ligefrem mennesket som "indkroget i sig selv" – ikke på grund af en bestemt tidsånd, men på grund af sin faldne natur.

SELVOPTAGET PÅ SIN EGEN MÅDE

Vores tid og kultur er optaget af retten til selvbestemmelse, selfies er en del af hverdagen, og tidens slogan er "Bare vær dig selv". Fra 2024 kan danske teenagere sågar skrotte konfirmationen i kirken til fordel for en såkaldt "selvfirmation".

Men det unikke ved vores tid er, at den ikke er bange for at dyrke det indadvendte og navlepillende. Den er tydelig og åben omkring sin selvoptagethed, den er selvet i centrum "in your face".

KRISTENT NAVLEPILLERI

"Selvet i centrum" er for så vidt en korrekt samtidsdiagnose, men den er alt for uprækcis. Den passer på alle mennesker til hver en tid. Også kristne. Kristent navlepilleri er lige så selvoptaget som tidens, bare på sin egen måde.

Er alle mennesker "indkrogede i sig selv", så er vi LM'ere det også. Ikke mere end andre, men på vores egen måde.

Historisk har LM lagt vægt på den indre omvendelse, den personlige tro og selvransagelsens nødvendighed. Med til sådan en stærk og stolt arv hører imidlertid også en fare for, at den enkelte udvikler et indadvendt fokus på sig selv, som både er usundt og uevangelisk. Den nødvendige indadvendthed, som omvendelsen kræver, kan gro fast og blive en permanent tilstand.

Så i stedet for at pege fingre ad tiden og kalde den selvoptaget, kunne vi måske også lære af tidens ublufærdighed og åbent gå ind under Guds lys med vores egen selvbevidsthed, selvhøjtidelighed og selvoptagethed. Det er først, når vi vandrer i lyset, at Jesus kan blive større og jeg blive mindre.

TIDENS KLIMAPROBLEMATIK

I det nyeste nummer af magasinet *Budskabet* bliver tidens klimaproblematik undersøgt ud fra et kristent perspektiv. For eksempel:

- Hvordan kan vi tage klimaet alvorligt uden at frygte fremtiden?
- Kan man købe sig til en god klimasamvittighed?
- Hvordan skal vi prioritere i kampen for menneskers evige frelse og kampen for en bedre verden?

Michael Agerbo Mørch, Ellen Højlund og Nicolaj Wibe, Hanna Pedersen, Kristoffer H. Enevoldsen og Carsten Elmelund Petersen har bidraget til temaet.

Temaartiklerne kan i øvrigt læses af enhver på Budskabets nye, opdaterede og udvidede hjemmeside: budskabet.dk – en selvstændig side under TilLiv.dk.

Hele Budskabet 3/2023 kan læses online af abonnenter. Er du endnu ikke abonnent, kan du blive det på: www.budskabet.dk.

»

Selv vores syndfri herre, Jesus Kristus, udledte CO_2.

KRISTOFFER H. ENEVOLDSEN

FOTO: NATHALIE BÆK KORSGAARD

ÅRSMØDE VESTJYLLAND. 3.-4. JUNI HOLDT VESTJYDERNE AFDELINGENS ÅRSMØDE PÅ SÆDDING EFTERSKOLE. OMKRING 450 DELTOG SØNDAG TIL FAMILIEGUDSTJENESTE, FROKOST OG EFTERFØLGENDE MØDE OG LOVSANG.

MANGE DELTOG I **ONLINE LANDSMØDE**

Over 300 profiler så med, da LM's Online Landsmøde blev livestreamet fra LM's missionshus i Esbjerg den 21. maj. Siden da har videoen fra mødet haft over 1300 visninger på YouTube.dk.

Til mødet kunne man blandt andet høre LMH-forstander Kristoffer H. Enevoldsen prædike og se korte videoer fra LM's arbejde i ind- og udland. Gumle deltog også, og der var foto- og tegnekonkurrence for børnene.

Vicegeneralsekretær Birger Reuss Schmidt var med til at planlægge landsmødet, og han glæder sig over, at folk rundt i landet klikkede ind på landsmødet.

"Vi hører, at mange var glade for at se med, og vi glæder os til at mødes fysisk til Landsmøde 2024 i Skjern," siger han.

FOTO: SCREENJUMP FRA VIDEO

BØRN I CAMBODJA LÆRER AT **BEDE FADERVOR**

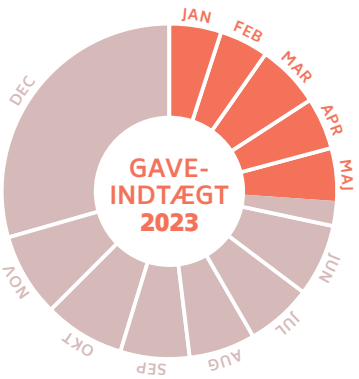
I en lille skole hjemme hos evangelisten Yi og hans kone Saron i Siem Reap underviser LM's volontører en gruppe lokale børn i engelsk og guitarspil.

Hver fredag bliver undervisningen byttet ud med Value Class – en time, der handler om gode værdier, som eleverne kan tage med videre. Det kan være emner som håndvask, tandbørstning, affaldssortering, oplæring i de ti bud og meget mere. En overgang handlede undervisningen om fadervor og bønnens betydning, og det er nu blevet en fast del af timen fredag morgen, at eleverne beder fadervor højt sammen, så mange nu kan den udenad.

FOTO: KARIN BORUP RAVNBORG

MEDARBEJDERE PÅ KONFERENCE. OMKRING 55 AF LM'S ANSATTE FRA HELE LANDET VAR I SIDSTE UGE SAMLET PÅ HVIDEKILDE I NORDSJÆLLAND TIL GENSIDIG INSPIRATION OG FORNYELSE. ET AF EMNERNE VAR AT DELE TRO PÅ TVÆRS AF GENERATIONER I MENIGHEDEN.

GIV, SÅ ARBEJDET MED MISSION KAN FORTSÆTTE

Efter årets første fem måneder, er LM's gaveindtægt cirka en halv million kroner under de sidste års gavetal – og også under gavebudgettet.

Vi opfordrer til også at give gode gaver i sommerperioden, så LM's arbejde med mission i Danmark og andre lande kan fortsætte. Se hvordan på dlm.dk/støt.

ANDREAS IPSEN ER NY REDAKTØR PÅ BUDSKABET

Frimenighedspræst i Tarm Frimenighed Andreas Kammersgaard Ipsen har takket ja til opgaven som redaktør på LM's magasin Budskabet. Han overtager stillingen 1. august.

"Indsigt i Bibelen og viden om læren er for alle kristne og ikke kun en lille skare af højtuddannede præster. Derfor er Budskabet for mig at se et centralt og vigtigt aktiv for LM," udtaler han.

DEN BEDSTE **BRYLLUPSGAVE** HAR VI ALLEREDE FÅET

DITTE OG MARTIN HAR GÅET TIL **FORLOVELSESSAMTALER** I KØBENHAVN OG HAR LÆRT EN MASSE OM HINANDEN OG OM GUDS KÆRLIGHED. DE SER DET SOM EN ENESTÅENDE START PÅ DERES FREMTIDIGE LIV SOM ÆGTEPAR.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** FREEPIK, PRIVAT

Ditte og Martin har fået større forståelse både for hinanden og for sig selv gennem forlovelsessamtalerne.

Invitationerne til brylluppet den 5. august er sendt ud, og forberedelserne til den store dag er i fuld gang.

Selv om Ditte Bruun Kofoed og Martin Laugesen har tilføjet mange ønsker på deres fælles ønskeliste, er de dog enige om, at de allerede har fået den største bryllupsgave, de kunne tænke sig: forlovelsessamtaler med et af LM's vejlederpar.

"Det har været virkelig givende – og en kæmpe øjenåbner," siger Ditte, og Martin supplerer:

"Ja, det var rigtig rart at have nogen, der var ældre og mere erfarne, til at dele ud af deres erfaringer om at være gift og give gode råd til, hvad Bibelen siger om det."

Kæresteparret kommer i Københavnerkirken og er begge i starten af 30'erne. De har naturligt nok gjort sig mange tanker om deres kommende liv sammen. Derfor begyndte de allerede inden forlovelsen at gå til samtaler hos vejlederparret Ulla og Søren Toft i Hvidovre.

"Kort tid efter vi var blevet kærester, mærkede vi forskelligheden i at være mand og kvinde. Vi ramte simpelthen en mur, når vi forsøgte at kommunikere. Vi ville virkelig gerne hinanden, men vi oplevede, at vi ofte blev uenige og diskuterede," siger Ditte.

HJÆLPER PAR PÅ VEJ

Til forlovelsessamtalerne er parret blevet hjulpet på vej ved at tale sammen om emner som kommunikation, konfliktløsning og Bibelens syn på ægteskabet. Det har givet dem en større forståelse for sig selv og hinanden og vished om, at de ønsker at leve deres liv sammen.

"På forhånd var jeg måske lidt forbeholden over for de her samtaler," siger Martin.

"Men jeg fik virkelig øjnene op for værdien af, at der var nogen, der lyttede med på det, vi snakkede om, og kom med gode råd. Det, som Ditte og jeg misforstod hos hinanden, kunne Ulla og Søren være med til at 'oversætte for os'. Det var faktisk ret gavnligt."

Som en lidt stille jyde, der er faldet for en noget mere snakkende sjællænder som Ditte, var det godt for Martin at høre en anden mand sætte ord på nogle af de ting, han selv føler.

Det var godt for Martin at høre en anden mand sætte ord på nogle af de ting, han selv føler.

Ulla og Søren ser det som en stor velsignelse at være vejlederpar.

”På den måde bliver Søren lidt af en rollemodel for mig, som jeg kan genkende mig selv i. Jeg kan høre ham sige: ’Nogle gange tænker vi mænd bare ikke noget, og det er o.k’. Det var jeg faktisk ret glad for,” siger han og kigger kærligt på Ditte.

”Det ligger helt naturligt for mig at snakke om følelser, og det har jeg mange gange krævet af dig – bevidst eller ubevidst,” svarer hun.

”Bare det at få det italesat gør, at det er blevet lidt nemmere at forstå. Jeg tænker mere over at lytte og spørge ind for at søge dit bedste. Så det er noget, jeg har taget med mig videre.”

BIBELEN SOM RAMME FOR SAMTALEN

For Ulla og Søren er det en velsignelse efter snart ti år som vejlederpar at se forlovede par udvikle sig og vokse tættere på hinanden. 25 par er det blevet til indtil videre.

”At sidde sammen med nogen, der har svært ved at kommunikere med hinanden, og så se, når det lykkes, og lyset tændes i deres øjne. Det er simpelthen så fantastisk,” siger Søren.

Han har været gift med Ulla i 28 år, og de ser deres fælles tjeneste som en opgave, der også giver meget til deres eget ægteskab, både i forberedelserne inden og i samtalerne med de forlovede par.

”Vi har længe brændt for at styrke ægteskaber. Da vi havde været gift i seks-syv år, var vi på et ægteskabskursus, som hjalp os rigtig meget. Det er noget af det, vi gerne vil give videre til andre,” siger Ulla.

”Et af de steder, Satan angriber os som kristne, er i vores ægteskaber. Vi har set kristne par gå fra hinanden, og det vil vi gerne være med til at forebygge.”

Derfor er Gud også inviteret med ind i samtalerne, fortæller vejlederparret, der ser Bibelen og Guds vejledninger som en helt naturlig ramme.

”Vi starter altid med at læse et stykke fra Bibelen, som har relevans for det, vi skal tale om, og lægger aftenen frem for Gud i bøn. Det giver mening, når vi taler om kærlighed, samtidig at kunne tale om tilgivelse og nåde.”

TØV IKKE MED AT FÅ HJÆLP

Når Ditte og Martin ser på deres tid som kærestepar frem mod brylluppet, er de glade for, at

At sidde sammen med nogen, der har svært ved at kommunikere med hinanden, og så se, når det lykkes, og lyset tændes i deres øjne. Det er simpelthen så fantastisk.

de tog imod tilbuddet om forlovelsessamtaler.

”Vi har fået snakket om nogle ting som økonomi og fælles aftaler og på den måde taget nogle ting i forkøbet, så der måske bliver mindre at slås med i ægteskabet,” siger de, og Martin uddyber:

”Man kan jo planlægge et bryllup helt ned til mindste detalje, men man kan ikke forberede sig på alt. På samme måde med det at være et par. Der kommer nogle ting frem, som man ikke anede om den anden. Derfor er det fedt at have et andet par til at hjælpe undervejs. Så hvis nogen spørger: ’Kunne I have levet uden?’, vil jeg bare sige: ’Nej, det kunne vi virkelig ikke!’.”

”Til vores sidste samtale sagde Ulla og Søren: ’Hvis I får brug for det efter brylluppet, så tag fat i os.’ Det har vi talt om, at det vil vi virkelig gøre, hvis det sker, for det er en kæmpe resurse,” siger Ditte samtykkende.

Parrets råd til andre forlovede eller kærestepar er derfor: ”Tøv ikke med at tage kontakt til nogen i kirken, der tilbyder samtaler.” ■

FORLOVELSESSAMTALER I LM

LM tilbyder ni gratis forlovelsessamtaler til kærestepar, der har besluttet at gifte sig.

Vejlederparrene er fordelt over hele landet og kan kontaktes direkte på dlm.dk/familie.

VEJLEDERE SØGES

Vi mangler vejlederpar i alle aldre. Er det noget for jer? Kontakt jeres afdelingsstyrelse, og tag en snak med dem.

KURSUS FOR NYGIFTE PAR

Godt begyndt er et kursus for jer, der har været gift i 2-7 år. Forestillinger og drømme om ægteskabet er blevet prøvet af, og selvom ægteskabet stadig er nyt, ved I nu også, hvad der har overrasket jer, og hvad der er svært.

Kurset tilbydes i samarbejde med IM – næste gang i Aarhus. Læs mere på familiearbejde.dk.

Lau Svenssen har stor interesse for skibe og skibsfragt, men han navigerer i den økonomiske verden i stedet for på havet.

TJEN, SPAR OG GIV **SÅ MEGET, DU KAN**

LAU SVENSSEN FRA MILLIONÆRKLUBBEN ER AKTIEANALYTIKER OG HJÆLPER FOLK TIL AT INVESTERE DERES PENGE FORNUFTIGT. MEN SOM KRISTEN ER HAN OGSÅ OPAGET AF, HVORDAN MAN UNDGÅR AT BLIVE BUNDET AF RIGDOM.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** MORTEN FRIIS, FOTONOVA

"Kom ind og se mine skibe."

Med de ord byder Lau Svenssen velkommen til et overraskende normalt parcelhus, der ligger i et typisk 1970'er kvarter i Hillerød.

Lige så langt han kan huske tilbage, har han været fascineret af fragtskibe i alle afskygninger. Derfor havde han først tænkt, han skulle være befragter, det vil sige sådan en, der planlægger transporten af gods og varer til søs, men en lærer i gymnasiet sagde, at så kunne han lige så godt blive buschauffør.

Det fik ham til at kigge efter andre uddannelsesmuligheder. Og det skulle være en boglig uddannelse, fortæller han, da han med egne ord ikke er særlig praktisk begavet. Valget faldt på at læse økonomi på Københavns Universitet og Copenhagen Business School. Det er det studie, der i dag hedder statskundskab.

Så nu navigerer han i den økonomiske verden i stedet for på havet, men interessen for skibe og skibsfragt er intakt. Den er bare reduceret til tykke bøger om skibe og to skibsmodeller i hjemmet – det ene er et Mærsk containerskib, og det andet er olietankeren Artic Scan.

"Og så investerer jeg i danske rederier, der har deres storhedstid i øjeblikket," siger han og tilføjer, at det er hans store ønske og glæde at give den viden og erfaring, han har samlet gennem mange år i branchen, videre til andre.

VIL GERNE LADE SIN VIDEN KOMME ANDRE TIL GODE

Sideløbende med studierne fik Lau i 1978 arbejde i den daværende Privatbanken.

"Det betyder, at jeg har arbejdet med aktieanalyse og finansmarkeder i 44 år nu, og det må virkelig berettige mig til titlen 'specialarbejder'," siger han og begrunder det udtryk med, at selv om kapitalmarkederne har ændret sig, er selve det at vurdere selskabers værdi og handle på finansmarkederne basalt set det samme som dengang.

Dengang i 1970'erne og 1980'erne havde Danmark et lukket kapitalmarked, hvor man skulle søge om at få lov til at investere i udlandet. Og det var der meget få, der fik. Men udlandet måtte gerne investere i Danmark. Formålet var nemlig at få penge i statskassen, da der var stor statsgæld og underskud på statsbalancen.

"Det er lidt forstemmende, når man ser bag-

Eva og Lau Svenssen mødte hinanden i toget. Først på vej til gymnasiet og siden til studierne i København. Da de blev gift, købte de hus i Hillerød.

»Jeg vil gerne hjælpe mennesker til at investere klogt, så de får høje afkast. Men ikke for enhver pris.

ud, for det gav et skævt og afgrænset marked, men vi vidste ikke, at det hang sådan sammen," siger Lau og glæder sig over, at Danmark nu har åbne markeder.

En vigtig del af Laus arbejde er det, som han kalder at kombinere makro- og mikroøkonomi. Det vil sige at analysere et selskabs evne til at gebærde sig i samfundet på langt sigt.

"Det, jeg gør, er at lave en form for grundlæggende budget for selskabet og ud fra det vurdere, om det er værd at investere i," siger han.

Efter mange år i den finansielle verden er 66-årige Lau nu ved at trappe lidt ned, men han vil gerne stadig lade sin viden komme andre til gode.

Derfor har han sammen med en ven oprettet firmaet Svenssen og Tudborg Econeering, hvor de gerne vil inspirere danskere, der selv ønsker at investere i aktier med startvejledning og modelporteføljer.

"Det er et meget billigt produkt, og indtil videre er det kun kunderne, der har fået noget ud af vores firma," siger Lau.

"Jeg har ikke selv tjent noget på det, men vil gerne have, at andre skal kunne forstå noget

LAU SVENSSEN

- 66 år
- Gift med Eva
- Har tre børn og fem børnebørn
- Kommer i LM i Bethania
- Uddannet cand.polit. og aktieanalytiker
- Fra januar 2021 ansat på deltid hos det finansielle onlinemedie EuroInvestor.dk som kommentator af forhold inden for aktieplaceringer og andre økonomiske spørgsmål.
- Med i *Millionærklubben*, som fra 2011 blev sendt i Radio 24/7 og nu som podcast på EuroInvestor.dk.
- Startede eget firma i 2021 sammen med Peder Tudborg, hvor de giver startvejledning til gør-det-selv-aktieinvestorer og sælger modelporteføljer.

» **Det var måske ikke helt optimalt at læse Bibelen igennem fra side 1, men jeg kom til tro på Jesus som min frelser.**

af det, jeg har lært. Det er en glæde for mig at give det videre."

MAN BLIVER IKKE MÆT AF PENGE

Som aktieanalytiker er ens arbejde at forsøge at hjælpe mennesker til at blive rige. Og det medfører nogle etiske overvejelser, erkender Lau. Nemlig, hvad man råder folk til.

"Jeg vil gerne hjælpe mennesker til at investere klogt, så de får høje afkast. Men ikke for enhver pris. Jeg opfordrer dem altid til at gøre sig klart, hvad det er, de investerer efter? Det, man vurderer, et firma er værd – eller løber man bare med, så man er med til at drive en kurs kunstigt op," siger han.

"Hvis man gør det, udnytter man andres svagheder, og det er forkert."

Den erfarne pengemand slår fast, at penge i sig selv ikke er noget forkert. Heller ikke mange penge

"Penge er en stor og vigtig opfindelse. Det er opsparet købekraft, som kan flyttes og lægges på lager. Det er meget lettere og mere fleksibelt at bruge penge end at møde op med fire køer, og det giver en vigtig dynamik i samfundet," siger han og tilføjer, at penge i virkeligheden er dynamikken bag den velstandsfremgang, mange oplever.

"Det er vigtigt at holde sig for øje, at penge ikke har noget fædreland eller sted, de per definition hører til. De løber hen, hvor de tror, der er et afkast, og det er med til at skabe velstand."

Han erkender imidlertid, at der også er en udfordring ved penge.

"Man bliver aldrig mæt af penge og vil altid prøve at få flere, og der er altid en risiko for at blive bundet af de penge, man tjener. Det vil jeg gerne advare imod."

Ifølge Lau er en måde til at undgå at blive bundet af penge at leve efter et citat af den engelske teolog John Wesley, der levede fra 1703-1791. Det lyder "Tjen så meget, du kan. Spar så meget, du kan. Giv så meget, du kan."

"Det er en god vej frem for alle – kristne som ikke-kristne – for man kan selv bestemme, hvad man giver til. Det kan være kristent arbejde, men der er mange gode formål, og med Jesu egne ord, har vi jo altid de fattige hos os," siger han.

EN UTRADITIONEL VEJ TIL TRO

Lau har ikke altid været en, der henviser til Jesus. Han er vokset op på landet ved Græsted i Nordsjælland i en familie, hvor kristendom ikke betød noget.

"Men jeg er gift med en missionær. Hun nåede bare ikke længere ud i verden end til mig," siger han med et glimt i øjet.

Missionæren hedder Eva og er fra Gilleleje. Hun og Lau mødtes, da de gik på gymnasiet sammen i Hillerød, og de fulgtes frem og tilbage med toget hver dag.

Efter gymnasiet begyndte de begge at læse i København. Hun til farmaceut, og han læste økonomi. Det betød, at de igen mødtes i toget – først lokaltoget til Hillerød og så s-toget til København.

"Jeg blev ret interesseret i Eva, men hun meldte ud: 'Hvis det her skal blive til mere, må du sætte dig ind i grundteksten.'"

Og så gav hun Lau en bibel, som han begyndte at læse fra side 1. Et par gange, siger han.

"Det var en solopræstation og måske ikke den mest optimale måde at læse Bibelen på, men jeg kom til tro på Jesus som min frelser."

Lau fortæller, det ikke kun var hans vej til tro, der var utraditionel. Det var frieriet til Eva også.

"Det var meget lidt romantisk. Eva stillede mig simpelthen et ultimatum: 'Det her kan ikke blive ved. Jeg vil vide, om du vil have mig eller ej.'"

ET KULTURCHOK AT BEGYNDE I LM

En konsekvens af Laus nyfundne tro var, at han meldte sig ind i folkekirken igen.

^
Lau kom ikke til at arbejde med fragtskibe, som han først havde tænkt. Men interessen hænger fast – og to store skibsmodeller har fået plads i hjemmet.

>
Lau hader det, han kalder vulgær forbrugerisme og pral med, hvad man har råd til. Det betyder, at han for eksempel selv kører i en lille bil.

Som finansanalytiker prøver Lau at regne ud, hvad der sker i verden, og det gør, at han hele tiden skal forholde sig til nye dagsordener.

JEG GIK GLIP AF OVER TI MILLIONER

Medicinaludviklingsselskabet *Genmab* blev introduceret på børsen i 1999 til kurs 240. Efter det faldt aktiekursen voldsomt til cirka 30 kroner i 2002. Jeg fiskede 2.000 styk op på 29 kroner og 2.000 styk på 25 kroner. Aktien bundede straks efter i 23 kroner og sprang så op som en prop til 35-40 kroner umiddelbart efter. Hurra. Jeg solgte derfor glad det hele til en kurs på 37 kroner.

I dag er børskursen 2.825 kroner, og mine aktier ville have haft en værdi på 11,3 millioner kroner. Jeg kan kun bebrejde mig selv – og det gør jeg ikke, for bagklogskab er at pine sig selv. Men jeg lærte: Tænk langsigtet.

"Jeg havde meldt mig ud, da jeg fyldte 18, fordi jeg ikke syntes, man skal hykle. Og troede jo ikke. Det var en lidt komisk situation, for præsten vidste ikke, hvad man skulle gøre, når nogen ville melde sig ind igen. Han havde nemlig aldrig prøvet det før."

Da Eva og Lau blev gift, købte de hus i Hillerød, og de har helt fra begyndelsen kommet i LM.

"Det var naturligt for os at begynde der. Eva kom indirekte fra LM i Gilleleje. Hun er af gammel fiskerslægt, der var med til at starte LM i Gilleleje. Hendes forældre kom der ikke, men hun gik selv i søndagsskole i missionshuset og blev senere leder der," siger Lau og tilføjer:

"Det var imidlertid noget af et kulturchok. LM er nemlig en subkultur og en lidt lukket affære."

"Alle står og siger 'tak for sidst', og det viser, at der er en social rotation, hvor

» **Vi ved ikke, hvornår Jesus kommer igen, og vi er nødt til at disponere ud fra, at verden kan være der i morgen. Lægge planer og investere.**

man besøger hinanden på skift. Alle, der ikke er inde i den sociale rotation, vil føle sig lidt udenfor."

Han betegner sig selv som første generations-indvandrer i LM. Og tilføjer smågrinende, at han oplever, at man vist skal op på tre-fire generationer, før man kan kalde sig fuldblods-LM'er.

Han understreger, at det dog ikke er noget enestående for LM, da Danmark er et subkultursamfund.

VIL HELLERE KØBE ET MALERI END EN KÆMPESTOR BIL

En del af investeringsrådgivningen er samfundsanalyse og forudsigelser af, hvordan man tror, verdenssituationen vil udvikle sig. Lau synes, det er en spændende udfordring

"Der er fem forhold, der bestemmer alle ting, der sker, og dermed også, hvordan det går med investeringerne, nemlig udbud, efterspørgsel, struktur, tid og de mennesker, der er til stede," forklarer han.

"Vi finansanalytikere prøver at regne ud, hvad der sker i verden. Men lige pludselig kan der ske noget, som ingen havde forudset, men som påvirker det hele. Som da Putin angreb Ukraine den 24. februar 2022. Det gør, at vi hele tiden skal forholde os til nye dagsordener."

Lau er ikke bleg for at inddrage Luther, Jesus og Paulus, når han taler om økonomi, og han har hele tiden Bibelens ord om, at det hele går mod Guds afslutning af verden, in mente.

"Men vi ved ikke, hvornår Jesus kommer igen, og vi er nødt til at disponere ud fra, at verden kan være der i morgen. Lægge planer og investere – eller som Luther tilskrives at have sagt: plante et æbletræ. Kort sagt: tage ansvar for vores liv," siger han.

"Paulus tænkte for 2.000 år siden, at Jesus snart kom igen, men tiden er ikke afsluttet endnu. Det tolker jeg som, at verden er i forlænget spilletid, og jeg har det fint med at leve i den proces, så længe jeg får lov."

Han erkender også med en formulering fra Jesu lignelse om den rige bonde, at som næsten pensionist er han selv i den alder, hvor "hans liv snart kræves af ham".

"Der hjælper det ikke at have hverken fem, ti eller 20 millioner kroner," siger han og tilføjer, at han hader det, han kalder vulgær forbrugerisme.

"Det er en mærkelig form for pral og social markering af, hvad man har råd til, som jeg aldrig har følt behov for. Tværtimod ville jeg føle, det var at fråse, og jeg ville for eksempel føle mig som et svin ved at køre i en kæmpestor bil. "

Hvis han skulle bruge en masse penge, ville han hellere købe et maleri.

"Så kunne jeg hjælpe ham eller hende, der har tegnet det, eller også må der være 600.000 kroner mere, når mine efterkommere skal arve. Så må børn og fem børnebørn sprede det hele, hvis de vil."

Ifølge Bibelen har Gud skabt verden og alle ting, og har så givet mennesker ansvaret for at forvalte det.

"Det betyder, at man skal opføre sig ansvarligt med det, man har med at gøre," forklarer Lau.

"I sidste ende har Gud æren for alt, hvad jeg ejer. Både materielt, og hvad evner angår. Min opgave er at bruge det, så godt som muligt – uden at kunne give nogen garanti for udfaldet." ■

FOTO: JESPER HANSEN

De første hold lærere har bestået den efteruddannelse, som Jesper Hansen tilbyder, og med den nye bevilling kan tilbuddet fortsætte.

Ny bevilling til lærer-uddannelse i Cambodja

LM HAR MODTAGET EN BEVILLING PÅ 195.952 KRONER TIL EFTERUDDANNELSE AF LÆRERE FRA DEN KRISTNE ORGANISATION *FLAME*. MISSIONÆR JESPER HANSEN ER BEGEJSTRET OVER, AT PROJEKTET BÅDE KAN FORLÆNGES OG UDBYGGES.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** JESPER HANSEN

Sidste år bevilgede Center for Kirkeligt Udviklingssamarbejde (CKU) 75.000 til et pilotprojekt om efteruddannelse af lærere tilknyttet Flame Cambodia. En ny bevilling på 195.942 kroner giver den danske missionær Jesper Hansen mulighed for at fortsætte projektet.

"Bevillingen betyder, at yderligere ti undervisere fra Flame kommer gennem det 12 uger lange kursus. Dertil vil lærere fra andre organisationer også kunne deltage i undervisningen," forklarer Jens Peter Rejkjær, der er informations- og projektmedarbejder i LM's missionsteam.

Kurserne skal klæde lærerne bedre på til undervisning og give dem indsigt i mere moderne undervisningsmetoder.

"Traditionel cambodjansk undervisning er meget lærerstyret og autoritær. Her er der fokus på repetition, og hvad lærer og lærebog siger," forklarer Jesper Hansen.

"Disse kurser skal være en modpol til det og give lærerne indblik i forskningsbaseret og elevcentreret undervisning, som har en mere kreativ, kritisk og analytisk tilgang."

KOMBINATION AF MISSION OG UDVIKLINGSARBEJDE

Bevillingen gør også, at Jesper Hansen kan skrive, udgive og distribuere to bøger, som skal give lærerne mulighed for på egen hånd at opkvalificere deres kompetencer inden for moderne undervisning.

Jesper Hansen glæder sig over bevillingen, som gør det muligt for ham at fortsætte kurserne, som startede i efteråret.

"Pengene sikrer, at Flames lærere kan få undervisningskompetencer med høj kvalitet. Og så er det dejligt, at LM på den måde kan kombinere missionsarbejdet med diakonalt udviklingsarbejde," siger han. ■

VIL DU STØTTE PROJEKTET VIDERE FREM?

Giv en god gave på MobilePay 66288 eller via dlm.dk/støt. Mærk din betaling "Flame".

LMBU NÅEDE 1.000 MEDLEMMER OG FÅR ØGET STØTTE

TEKST MORTEN HOLSGÅRD TYCHSEN **FOTO** ARKIV

Der er glæde og lettelse at spore hos LMBU's ansatte, nu hvor det endeligt er blevet bekræftet, at LMBU har rundet 1.000 medlemmer i år. Sidst LMBU's medlemstal lå over 1.000 medlemmer var i 2019. På grund af corona-pandemien, som indebar mange aflysninger og manglende aktiviteter, har man oplevet et stort fald i medlemmer.

LMBU's landsleder, Ivan Jakobsen, er taknemlig for de mange, der har taget imod opfordringen til at blive medlem.

OPFORDRING TIL MEDLEMSKAB I LOKALE FORENINGER

Men nu er man heldigvis kommet på den anden side af nedgangen. Og det glæder LMBU's landsleder, Ivan Jakobsen.

"LMBU's ansatte har udført et stort stykke arbejde for, at det kunne ske. Hele sidste år har de gjort en kæmpe indsats for at opfordre folk i de lokale foreninger til at blive medlemmer. Der er mange ting, der er sjovere at tale om end det, så der skal lyde en stor tak til dem," siger Ivan Jakobsen. Han vil også gerne takke folk rundt omkring i landet, som har tagt positivt imod opfordringen, og som har bakket op.

Eftersom tilskuddet fra DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd – er blevet forøget med 350.000 kroner, ser LMBU ind i en tid med bedre økonomisk balance.

"Tilskuddet betyder blandt andet, at LMBU's nye trosoplæringsmateriale, *Vejen*, kan blive finansieret færdigt, og så vil en stor del gå ind i driftsbudgettet," siger han.

FOTO: ANKER NIELSEN

TYRKISK MENIGHED I KØBENHAVN VOKSER

Påskedag var omkring 30 mennesker til gudstjeneste i den tyrkiske menighed Huzur Kilisesi. En almindelig søndag kommer mellem 15 og 20 til gudstjenesterne, der holdes i missionshuset Bethesda i København.

Næsten alle deltagerne er tyrkisktalende bulgarere, og mange af dem kommer fra en kristen baggrund, fortæller evangelist Anker Nielsen, der startede menigheden sammen med tyrkiske Emrah Yildirim for godt et år siden.

Men der kommer også nye til, og derfor planlægger menigheden at starte af en dåbsklasse.

NOREA STØTTER **KRISTEN RADIO TIL NORDKOREA**

NOREA MEDIEMISSIONS PARTNER I SYDKOREA HAR BEDT OM ØKONOMISK HJÆLP TIL AT PRODUCERE ET NYT RADIOPROGRAM, SOM SKAL STØTTE DERES KRISTNE BRØDRE OG SØSTRE I DET LUKKEDE OG KONTROLLEREDE NORDKOREA.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** FREEPIK

52 afsnit af det populære kristne radioprogram *Dr. Luke* skal nu produceres på koreansk og sendes via radio ind i Nordkorea.

Norea Mediemission har sagt ja til at hjælpe deres partner i Sydkorea, Trans World Radio Korea, med at dække nogle af udgifterne til produktion og transmission af det nye program – foreløbigt et program om ugen i et år.

Programmet findes allerede på flere forskellige sprog, og nu skal det også sendes til de 26 millioner indbyggere i Nordkorea, der sammen med Afghanistan er de lande, hvor det er sværest at være kristen på grund af forfølgelser.

EVANGELISATION MED BASAL VIDEN OM SUNDHED OG SYGDOMME

TWR Korea har sendt evangeliserende og oplærende radioprogrammer ind i Nordkorea siden 1995.

Programmet *Dr. Luke* – opkaldt efter apostlen Lukas, som var læge – er et evangeliserende program, der tager afsæt i basal viden om sund-

<

Programmerne skal produceres hos Trans World Radio på stillehavsøen Guam. Herfra sendes radio ind over lukkede lande som Kina og Nordkorea.

»

I et land som Nordkorea, hvor uddannelsesniveauet er så lavt, er et sådant program en rigtig god måde at missionere på.

hed og sygdomme som forhøjet blodtryk, allergi og hjerteproblemer med mere.

Programmerne er oprindeligt skrevet af den amerikanske praktiserende læge Dr. Halbrook og blev i første omgang rettet mod lande i Nordafrika, hvor størstedelen af befolkningen er muslimer. Men nu skal de altså også laves målrettet til det østasiatiske land, der er et af verdens strengeste diktaturer og mest kontrollerede og lukkede samfund styret med hård hånd af landets leder Kim Jung-Un.

"I et land som Nordkorea, hvor uddannelsesniveauet er så lavt, er et sådant program en rigtig god måde at missionere på," siger leder af Norea Mediemission Ole Sørensen.

SYDKOREANERNE HAR EN SÆRLIG KÆRLIGHED TIL DE KRISTNE I NORDKOREA

Der er ikke mange nordkoreanere, der tør bekende sig som kristne, da der i landet er dødsstraf for at nævne Guds og Jesu navn. Radioprogrammerne er derfor en kæmpe støtte og livline for den kristne undergrundskirke, fortæller mediemissionslederen.

"Vi ved ikke meget om, hvor mange kristne, der er i landet. De eneste tilbagemeldinger, vi får, er fra afhoppere, der kommer ud af landet, og som fortæller om, hvor meget det har betydet for dem, at kunne lytte til disse programmer."

Han har et par gange mødt lederen af den sydkoreanske radiostation og glæder sig over, at Norea kan hjælpe dem med at sende radio til Nordkorea.

"De sydkoreanske medarbejdere har helt naturligt en særlig kærlighed til deres kristne brødre og søstre i Nordkorea og et ønske om, at det splittede land kan blive samlet igen." ■

NOREA MEDIEMISSION

Norea er en kristen medieorganisation, oprettet af Luthersk Mission i 1970, som i tæt samarbejde med internationale partnere producerer og støtter kristne og humanitære radio- og tv-programmer rundt i verden.

Gennem Norea når evangeliet ind bag lukkede grænser, i fængsler og ind i hjemmene hos forfulgte kristne, som står alene med deres tro.

I Danmark producerer og sender Norea kristne musik- og radioprogrammer via internettet på Norea WebRadio. Norea har en række ansatte medarbejdere og omkring 30 frivillige medarbejdere, som løser mange forskellige tekniske og praktiske opgaver.

STØT NOREA

Vil du hjælpe Norea med at nå ud til de mennesker, der endnu ikke har hørt om Jesus?
Læs mere på norea.dk.

Ilambilole Bibelskole får plads til flere elever

EN NY VÆRELSESFLØJ BLEV INDVIET MED POMP OG PRAGT. DEN HAR VÆRET FEM ÅR UNDERVEJS, OG MED STØTTE FRA LM KAN MANGE FLERE NOMADER I TANZANIA ALLEREDE FRA EFTERÅRET MODTAGE BIBELUNDERVISNING PÅ SKOLEN.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** JACOB FROST

En bibel blev torsdag den 11. maj muret ind i soklen på den nye værelsesfløj på Ilambilole Bibelskole. Det skete som led i indvielsen af den nye bygning, der gør, at man på sigt kan optage mange flere elever på bibelskolen for nomader.

”Biblen ligger bag en metalplade med årstal og biskoppens navn,” siger missionær Jacob Frost.

”Den ligger der som et symbol på, at Ilambilole Bibelskole er Guds hus, og at man ønsker, at det, der sker i huset, bygger på Guds ord.”

MANGE GÆSTER FRA DEN LUTHERSKE KIRKE I TANZANIA

Ilambilole Bibelskole hører under MUWA-arbejdet, der er den lutherske kirkes evangelisationsarbejde blandt nomade-stammer i Tanzania.

Derfor deltog en lang række gæster fra den lutherske kirke i Tanzania ved indvielsesfesten. Både biskoppen i Iringa Stift, en lang række præster og Paulo Kurupashi, der er daglig leder af MUWA-arbejdet.

Blandt præsterne var også masai-præster fra både Mbeya, Morogoro og Iringa Stifter.

ØNSKER PÅ SIGT OGSÅ AT UDVIDE ØVRIGE FACILITETER

Ilambilole Bibelskole blev oprettet i 1997, og siden har kristne mænd fra alle nomadestammer haft mulighed for at modtage bibelundervisning på skolen.

For cirka fem år siden resulterede et påbud fra myndighederne om at forbedre forholdene for elevernes overnatning i, at man påbegyndte byggeriet af den nye værelsesfløj, der nu står færdig.

Værelsesfløjen rummer sovepladser til 42 på tremandsværelser.

”Imidlertid kan skolens øvrige faciliteter som spisesal og klasseværelser ikke rumme så mange, og derfor optager man kun 23 elever på efterårsholdet,” siger Jacob Frost, der står for vedligeholdelse af skolens bygninger.

”Vi vil gerne på sigt udvide de andre faciliteter, men det økonomiske grundlag skal på plads først.”

14 EVANGELISTER FIK DIPLOMER

Indvielsen af den nye værelsesfløj var ikke det eneste, der blev fejret på Ilambilole Bibelskole den 11. maj.

Jacob Frost fortæller, at det også var afslutningsfest for 14 elever, der efter to års studier kunne kalde sig evangelister.

”De fik overrakt deres diplomer ved en helt almindelig gudstjeneste efter indvielseshøjtideligheden,” siger han.

KURSER FOR KVINDER OG KORTE KURSER

Hvert år er de mandlige elever på Ilambilole Bibelskole i praktik i sommerperioden. Imens holder bibelskolen et seks ugers højskolekursus for kvinder, hvor de både kan modtage undervisning i bibelfag og tilegne sig almindelige skolefærdigheder.

Ligeledes er der en seks-ugers pause på bibelskolen hvert år i november til januar, hvor eleverne er hjemme og passe deres marker.

Her forestiller man sig at invitere til korte kurser, og det kan måske være en måde for skolen at tjene nogle penge på til at udvide de andre faciliteter.

”Både på kvindekurserne og de korte

VIL DU STØTTE EVANGELISTUDDANNELSEN BLANDT NOMADESTAMMER I TANZANIA?

Giv en gave på MobilePay 66288 eller via dlm.dk/støt.
Mærk din betaling *"Nomader".

kurser kan man fylde værelsesfløjen op, da meget af undervisningen er spredt over forskellige værksteder," siger Jacob.

HJÆLP TIL OVERBLIK OVER BUDGETLÆGNING

På Ilambilole Bibelskole drømmer man om at renovere den gamle værelsesfløj og enten lave den om til en pigefløj eller til undervisningslokaler til fag som syning, computerbrug, snedkeri og sundhed, fortæller Jacob Frost, der står for vedligeholdelsen af bygningerne.

"Men lige nu er der ikke økonomi til det. Og renovering af værelsefløjen er ikke en del af MUWA's årlige budget," siger han og tilføjer, at der er en del udgifter til vedligehold af resten af skolen. Det har nemlig lidt under bygningen af den nye værelsesfløj.

Ud over at stå for vedligeholdelse af skolen er Jacob også generel økonomisk rådgiver i MUWA-arbejdet.

"De er selv med til at lægge budget, men jeg hjælper dem til at få overblik over budgetlægningen og til at se, at konsekvensen af at bruge flere penge, end der er sat af, er at så må man spare andre steder." ■

^ Der var to fester på Ilambilole Bibelskole den 11. maj: indvielse af en ny værelsesfløj og overrækkelse af diplomer til de evangelister, der havde afsluttet deres uddannelse.

TEMA:
SELVET I CENTRUM

Mennesket har til alle tider haft sig selv i centrum – og vores tid er ingen undtagelse. Ifølge Martin Luther er det faldne menneske til hver en tid indkroget i sig selv.

Som kristne skal vi ikke bilde os ind, at vi er kommet ud over det. For også selvet hos en kristen vil ofte forsøge at overtage Guds plads i hjertet og sindet. De følgende artikler stiller derfor skarpt på, hvad det betyder, og hvad vi må gøre, når selvet søger mod centrum.

DE UNGE ER IKKE **OVERLADT TIL SIG SELV**

ET FÆNOMEN SOM SELVFIRMATION PEGER PÅ TIDENS STORE FOKUS PÅ SELVET. ALLIGEVEL OPLEVER LEDER AF KRISTENT PÆDAGOGISK INSTITUT HANNE TERP LEGARTH, AT DER ER EN MODKULTUR PÅ VEJ.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** ANASTASIA SHURAEVA

Konfirmationernes tid har lige været over os – og sammen med det de mange alternativer til at markere overgangen fra barn til ung. Seneste skud på stammen er konceptet selvfirmation, der ligner et almindeligt konfirmationsforløb – blot med den unge i fokus. Det afsluttes med en ceremoni, hvor den unge bekræfter troen på sig selv.

På selvfirmation.dk præsenteres det som: "... et alternativ, der fokuserer på, hvordan man håndterer livet, når det er svært. Hvis du vil være glad, må du selv gøre arbejdet. Uanset hvad du tror på, kommer der ikke nogen og løfter dine byrder."

Det er et voldsomt stort krav at lægge på de unges skuldre, mener Hanne Terp Legarth, der er leder af Kristent Pædagogisk Institut, som arbejder med opdragelse ud fra et kristent livs- og menneskesyn.

"Selve tankegangen 'du skal tro på dig selv' og 'du kan, hvad du vil' udspringer af noget positivt, nemlig at vi som mennesker har mange muligheder, og at man kan meget, hvis man vil arbejde for det. Men problemet er, at man kommer til at stå alene med ansvaret for sit liv, hvis det så ikke lykkes."

Det strider mod troen på, at vi er skabt af Gud til fællesskab, understreger hun.

UNGE MISTRIVES

"Hele det verdensbillede, vi har bygget op i vores samfund, hvor Gud så at sige er taget ud af ligningen, er med til at sætte mennesker i en meget sårbar situation. Det er ikke så underligt, at mange unge mistrives, hvis de vokser op under en ideologi, der siger, at de dybest set er overladt til sig selv," mener institutlederen.

Hun peger dog samtidig på et opgør med mig-kulturen, der fylder mere og mere i den pædagogiske verden ud fra tanken om, at uddannelse bør være verdensvendt snarere end rettet mod læreplaner og mål for eleven.

"Der er også ude i samfundet en kritik af det store fokus på selvet, som jeg

KRISTENT PÆDAGOGISK INSTITUT

KPI inspirerer og støtter lærere, pædagoger, forældre og andre, der på et kristent grundlag arbejder med opdragelse, undervisning, vejledning og forkyndelse.

Leder Hanne Terp Legarth kan kontaktes på hanne@kpi.dk

Selvfirmation er et nyt privat tilbud til unge. Her kan den unge bekræfte troen på sig selv.

Det er et voldsomt krav at lægge på deres skuldre, mener institutleder Hanne Terp Legarth.

tænker, er meget positivt. Jeg oplever, at man vender blikket mere og mere udad og beskæftiger sig med emner, som ikke handler om den enkelte. Det har altid været en pointe i selve pædagogikken, men det virker, som om man nu er ved at blive mere bevidst om, hvor stor en værdi det har."

Som kristne tror vi på, at det styrker at se udad – mod andre og mod Gud.

DET BEFRIENDE BLIK

Som kristne har vi noget at bidrage med ind i den udvikling, mener Hanne Terp Legarth.

"Vi tror på, at det styrker at se udad – mod andre og mod Gud: at min opgave her i livet ikke handler om, hvordan jeg selv får status og lykke, men om, hvordan jeg kan leve i relation til Gud og min næste og gøre andre godt. Det kan faktisk være et meget befriende blik, og vores ansvar er at formidle til de unge, at de er villet, skabt og elsket – allerede på forhånd, og at det kan bære dem i livet."

Der er dog en balancegang i, hvordan man taler om at elske sin næste, så det ikke tipper over i selvudslettelse eller endnu et krav om præstation, erkender hun og minder om, at det ikke kun er de unge, der er påvirket af mig-kulturen.

"Det er noget, vi alle kan mærke, om det gælder fokus på karrieren, eller hvordan jeg lykkes som forælder. Også her kan man komme til at føle, at man står med ansvaret selv." ■

GLEM DIG SELV OG **FOKUSÉR PÅ JESUS**, NÅR HELE MENIGHEDEN KIGGER PÅ DIG

SOM LOVSANGSLEDER OG FORKYNDER KAN MAN VÆRE FRISTET TIL AT BRUGE SIN TJENESTE TIL AT HØSTE ANDRES ROS OG ANERKENDELSE. VI HAR SPURGT TO OM DERES EGNE OPLEVELSER MED **SELVBEVIDSTHEDENS FRISTELSE**, OG HVORDAN MAN KAN HÅNDTERE DEN.

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** ISTOCKPHOTO, PRIVAT

Mathias Jefsen-Hansen, frimenighedspræst i LM Kirken i Skjern, kender godt til fristelsen til at være for selvbevidst i tjenesten. Særligt i begyndelsen af hans tjeneste som forkynder, var det noget, der fyldte, synes han.

"Det, jeg sagde, skulle ikke lyde ungt og uerfarent."

I dag svinger det mere, hvor meget det fylder, og i perioder kan hans oplevelse af egen præstation godt komme til at fylde for meget. Da bliver andres anerkendelse en slags valuta, og så kan rosen gå hen og blive målet.

Folk skal dog ikke lave den fejlslutning, at så må man hellere må passe på med, hvad man siger til prædikanten.

"Vi skal bare give den gas med at rose hinanden. Det er ikke dit problem, om det bliver til hovmod, når du roser. Det er vedkommendes eget problem. Det er ikke de andre, som gør én hovmodig, det er ens egen tankegang," fastslår Mathias.

Samtidig understreger han, at vi skal være mere specifikke i vores kommentarer, så budskabet og ikke personen kommer i fokus.

VENT IKKE PÅ ET RENT HJERTE

For at andres ros og anerkendelse ikke skal blive en kilde til fristelse, må man være bevidst om formålet med ens tje-

Jeg har en sætning i mit hoved, når jeg går op på scenen: 'Gud skal blive større, jeg skal blive mindre'.

Man skal ikke vente til man har et rent hjerte, før man kan have en mikrofon i hånden. For den dag kommer nok aldrig.

neste: at folk skal knyttes til Jesus og sandheden, mener Mathias.

"Er jeg opmærksom på det og samtidig bevidst om min afhængighed af Gud i min tjeneste, så er det sværere at blive selvbevidst på en usund måde," siger han.

"Man skal heller ikke vente til man har et rent hjerte, før man kan have en mikrofon i hånden. For den dag kommer nok aldrig. Jeg når aldrig til et punkt, hvor jeg ikke tænker over, hvad andre tænker om mig."

Derfor har vi brug for nåden igen og igen, understreger han.

"Det gælder, både når det ikke lykkes for os, eller det måske faktisk lykkes, men vi ender med at blive selvglade i stedet for Jesusglade."

GUD SKAL BLIVE STØRRE OG JEG MINDRE

Også Ottilie Haahr Kristensen, der er lovsangsleder i bandet *Hjemvendt* kender til det at være for bevidst om sig selv og andres tanker om én, når man står på scenen. Men Gud har modnet hende på det punkt, selvom det er en fortsat øvelse.

"Jeg har en sætning i mit hoved, når jeg går op på scenen: 'Gud skal blive større, jeg skal blive mindre' Det er vigtig for mig at blive mindet om det."

Men fristelsen til at flytte fokus væk fra Gud og i stedet være meget selvbevidst er alligevel svær at have med at gøre, fordi den ubevidst kommer snigende.

"Du når lige at tænke tanken: 'Hvad tænker de mon om mig? Synes de, at jeg er for meget eller gør for meget ud af det?' Når så tanken er nået til ende, siger man til sig selv: 'Det er jo ikke det, det handler om'," siger hun.

ØVEDE SIG DERHJEMME FØRST

Særligt, når det kommer til det kropslige aspekt ved lovsangen, har Ottilie også arbejdet med sig selv og fulgt et råd, hun engang har fået, om at gå for sig selv, lukke sin dør og lovsynge med hænderne oppe.

"Jeg var nødt til at gøre det derhjemme først for mig selv, før jeg gjorde det foran alle andre. Hvorfor du lovsynger, som du gør sammen med andre, skulle jo gerne være det samme, som når man er derhjemme alene bag den lukkede dør."

For at slippe fokusset på sig selv tænker Ottilie også over, at det, der foregår oppe på scenen, ikke skal være perfekt.

"Bandet og jeg står i forvejen foran alle de andre – og man kan hurtigt komme til at fremstå meget pæn og poleret, når man står deroppe og har øvet længe. Men det er vi slet ikke," understreger lovsangslederen og tilføjer, at når det hele ikke er så perfekt og fejlfrit, giver det folk i salen plads – også til fejle. ■

MATHIAS' OG OTTILIES FEM GODE RÅD:

1. Læg det frem for Gud i bøn - før, under og efter din tjeneste.
2. Tal åbent med en anden om det. Hav eventuelt en mentor.
3. Mind dig selv om, hvad formålet med din tjeneste er.
4. Når folk kommer med rosende ord, så bed dem om at være specifikke.
5. Fortræng ikke, at du oplever fristelsen, men bliv bevidst om, hvor dit behov for andres anerkendelse kommer fra.

Sund selvransagelse skal ske i lyset af Guds ord

EJLER NØRAGER ANDERSEN HAR OVER 20 ÅRS ERFARING SOM SJÆLESØRGER. HAN PEGER PÅ, AT MAN KUN KAN FINDE **GUDS VIRKELIGHED OM SIG SELV** I BIBELEN – IKKE VED AT LEDE I SIT EGET SIND.

TEKST KAJA LAUTERBACH **ILLUSTRATION** FREEPIK

”Ransag mig, Gud, og kend mit hjerte, prøv mig, og kend mine tanker,” beder David i Salmernes Bog 139,23.

”Vi skal lægge mærke til, at David ikke siger, at han har ransaget sig selv, men beder Gud gøre det,” siger Ejler Nørager Andersen fra Taps i Sønderjylland.

I over 20 år har han arbejdet som sjælesørger i LM Sønderjylland-Fyns Afdeling.

”Det hænger sammen med, at han har erkendt, at han ikke er i stand til at ransage sig selv. Virkeligheden er nemlig, at vi mennesker har ufattelig svært ved at se realistisk på os selv,” forklarer han.

> Menneskets natur er så ødelagt, at vi ikke er i stand til at se sandt på os selv.

GUDS ORD ÅBENBARER BÅDE MIN SYNDIGE NATUR OG EVANGELIET

Ordbogen definerer det at ransage sindet som at undersøge sin tankegang nøje for at finde en erkendelse eller en nogle gange skjult hensigt. Ejler Nørager uddyber, at man ofte tænker i åndelige spørgsmål, når man bruger ordet ransage.

”Menneskets natur er så ødelagt, at vi ikke er i stand til at se sandt på os selv. Det vil sige at komme til en erkendelse af os selv, som Bibelen beskriver menneskets natur,” siger han.

”Det er der i princippet kun én vej til, og det er, at Guds ånd overbeviser mig. Og det gælder både min helt igennem syndige natur, og hvad jeg virkelig ejer i Kristus.”

Den erfarne sjælesørger understreger, at ligegyldigt hvor meget man undersøger sind og tanker, kan man ikke komme frem til Guds virkelighed.

”Paulus taler om, at Guds tanker er højere end vores tanker. Det gælder

> Man har taget fejl af Guds ord, hvis man gør det til en særlig from øvelse at gå og være anfægtet.

også, når evangeliet skal forkyndes. At jeg, som er skyldig til fortabelse, får en retfærdighed, der er fuldkommen og ikke kan forringes med noget af mit eget," siger han.

"Det er dårskab for mennesker, og Helligånden må åbenbare den virkelighed for mig. Til det har han valgt Guds ord, Bibelen, som redskab."

GUDS BØRN ER KALDET TIL AT LEVE I KRISTI FRED

Selv om ingen mennesker er i stand til at se sandt på sig selv, er selvransagelse nødvendig, mener Ejler Nørager.

"Men det skal være selvransagelse i lys af Guds ord, sådan at man kommer ind i Guds lys med sit liv, og ens øjne bliver rettet mod Kristus," siger han.

"Min erfaring er, at nogle mennesker har en tendens til at rette et usundt fokus på sig selv og på, hvordan deres kristenliv lykkes eller mislykkes, og det vil jeg gerne advare mod. Det fører nemlig oftest til opgivenhed," siger han og understreger med henvisning til Kol 3,15, at man som Guds barn først og fremmest er kaldet til at leve i Kristi fred – ikke i konstant anfægtelse.

"Jeg mener, man har taget fejl af Guds ord, hvis man gør det til en særlig from øvelse at gå og være anfægtet, og hvis man hele tiden leder efter steder i Bibelen, der nærer anfægtelsen." ■

MALENE STUBKJÆR HANSEN
LEDER AF KONTAKTCENTER ARKEN
MSH@DLM.DK

ELSK DIG SELV SOM DIN NÆSTE

Du skal elske din næste. Et bud, der står lige med buddet om at elske Herren din Gud. Måske finder vi det svært. Det trigger noget i os, og vi glemte lige resten af sætningen: Som os selv. For vi kan ikke have næstekærlighed uden at have kærlighed til os selv.

Jeg husker, jeg følte skyld og skam, når jeg som barn sang børnesangen: *Lille øje pas nu på, hvad du ser, thi din fader oppe der, skuer ned på jorden her, lille øje pas nu på, hvad du ser.*

Det, vi skal minde os selv og vores næste om, er, at Gud ser os, og at det er ikke en trussel, men en vished om, at Gud passer på os og retleder os. Gud elsker os med så stor kærlighed, at han ofrede Jesus for vores skyld. Han ønsker at dele den kærlighed med os og vores næste.

Den første frugt, Guds kærlighed til os skal give, er kærlighed til Gud, os selv og vores næste. Bibelens ord går ud fra, at vi elsker os selv, sådan som det står her. Ingen må få os til at føle os uværdige og uelskede. Jeg og min næste er skabt i Guds billede. At elske sin næste som sig selv er at have grænseløs accept af sig selv og sin næste. Min næste tror på noget andet – elsk din næste. Min næste er altid uenig med mig – elsk din næste.

Du skal elske din næste som dig selv. Du skal have det sind over for din næste, som var i Jesus Kristus.

PRÆST OG FORFATTER **TIMOTHY KELLER** ER DØD

DEN AMERIKANSKE FORKYNDER HAVDE EN UNIK EVNE TIL AT TALE IND I TIDEN OG TIL DET MODERNE MENNESKE. **MANGE HAR GENOPDAGET EVANGELIET GENNEM HAM – OGSÅ I LM.**

TEKST MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN **FOTO** WIKIMEDIA, FRANK LICORICE - FLICKR.COM

Den 19. maj gik præst og forfatter Timothy Keller bort, 72 år gammel. Efter et treårigt kræftforløb, døde han i sit hjem, omgivet af sin familie.

"Vi trøster os ved nogle af hans sidste ord: 'Der er ingen ulemper ved, at jeg går bort – ikke en eneste'," skrev de efterfølgende på Twitter.

At store nyhedsmedier som *CNN* og *The Washington Post* bragte nyheden om hans død, vidner om, hvordan Keller ikke blot inspirerede kristne verden over, men også formåede at appellere til det øvrige samfund med sin formidling af det kristne budskab.

KILDE TIL ÅNDELIG FORNYELSE I LM

Sammen med teologen D.A. Carson stiftede han kirke-netværket The Gospel Coalition, og i 2007 afholdtes den første TGC-konference. På det tidspunkt var Keller nogenlunde ukendt, men derefter blev flere og flere opmærksomme på ham.

Selvom Keller tilhørte den reformerte kirke, er han alligevel blevet lyttet til og flittigt læst i LM-sammenhænge. Og ifølge Peter Techow, der er præst i Københavnerkirken og selv er blevet inspireret af Kellers forkyndelse, havde han netop en appel på tværs af mange kirkesamfund.

"Det skyldes nok hans helt unikke evne til at formidle de gamle sandheder på en forfriskende måde. Det er mit indtryk, at mange også i LM har oplevet en åndelig fornyelse og genopdagelse af evangeliet gennem Kellers forkyndelse og bøger," siger Peter Techow og nævner Kellers bog *De fortabte sønners Gud*, som mange i LM har læst.

"Den har givet mange rigtig meget på det personlige plan," tilføjer han.

LUTHERSK BUND I KELLERS FORKYNDELSE

Ifølge Peter Techow havde Keller også et luthersk præg, ligesom hans evne til at prædike Kristus ud fra enhver tekst har været lærerig for mange.

"Luthers beskrivelse af, hvad en afgud er, lå som en bund i Kellers ord om synd og frelse. Hans formidling af evangeliet udsprang i høj grad af Luthers tanker om, hvad afgudsdyrkelse er," påpeger Peter Techow.

"Mange er blevet inspireret af hans evangeliecentrerede forkyndelse. Og så har hans unikke evne til at forkynde ind i den tid, vi lever i, lært os noget om at kommunikere og formidle til nutidens mennesker." ■

^ Timothy Keller regnes af mange for at være den mest betydningsfulde, evangelikale præst siden årtusindskiftet.

Med prisen får Kristian Leth 10.000 kroner og et indrammet originalblad fra en tidlig dansk bibeludgave.

Modtager pris for radioprogram om Bibelen

BIBELSELSKABETS PRIS GÅR I ÅR TIL KRISTIAN LETH. MED PASSION OG STOR VIDEN VISER **BIBELEN LETH FORTALT**, HVORDAN VORES MODERNE SAMFUND ER FORMET AF DE KRISTNE TEKSTER.

TEKST MORTEN HOLSGÅRD TYCHSEN **FOTO** DAN HENRIK MØLLER

Forfatter og musiker Kristian Leth modtager Bibelselskabets Pris 2023. Bibelselskabets Pris gives hvert år til en person, som på en særlig måde har gjort Bibelen nærværende i samfundet. Kristian Leth modtager den for radioprogrammet Bibelen Leth fortalt, og i begrundelsen kaldes radioserien for "formidling, når det er *aller*bedst".

Særligt Kristian Leths egen lidenskab for stoffet smitter af på lytteren.

"I program efter program lykkes det Kristian Leth at sætte Bibelens ord ind i deres rette sammenhæng med et nutidigt, nuanceret og let forståeligt sprog, uden at det bliver banalt eller forfladiget," lyder det i begrundelsen.

Hvert afsnit gennemgår en bibeltekst, og i sin takketale ved prisovereækkelsen fortalte Kristen Leth, at han i programmerne undersøger vores kristne kulturarv gennem Bibelen, for at se, hvordan "vores tankemønstre fuldstændig er formet af den kultur, vi kommer af."

HAR ØGET NYSGERRIGHED TIL BIBELEN

Landsleder i Bibellæser-Ringen Hakon Christensen ønsker Kristian Leth tillykke med prisen.

"Leths program er med til at øge kendskabet og nysgerrigheden til Bibelen blandt befolkningen, så at han har vundet, synes jeg er godt og velfortjent," siger han.

Bibellæser-Ringen arbejder selv med at gøre Bibelen nærværende. "Dog med et andet formål og bibelsyn end *Bibelen Leth fortalt*," understreger landslederen.

"Men man bliver helt bestemt klogere af at lytte til Leths programmer."

DBI KØBER LEJLIGHED TIL STUDERENDE

Dansk Bibel-Institut vil hjælpe sine studerende til at finde et godt og billigt sted at bo. Derfor har de lejet en stor lejlighed på Østerbro i København.

De syv værelser er primært for studerende på DBI, men hvis der er ledige værelser, lejer de også ud til andre kristne studerende.

LEDERPAR I JERUSALEM FÅR NY BOLIG

Den 18. maj købte bevægelsen Ordet og Israel en ny lejlighed i Jerusalem. Den skal bruges som bolig for organisationens lederpar i byen. Købssummen er sikret gennem arv, lån og gaver fra kristne i Danmark.

NY GENERALSEKRETÆR I BLÅ KORS

Blå Kors Danmark har ansat Morten Skov Mogensen som ny generalsekretær pr. 1. juni. Han overtager posten efter Christian Bjerre, som går på pension.

Blå Kors er en social og diakonal hjælpeorganisation, der tæller 689 medarbejdere og over 3.800 frivillige. Den driver blandt andet væresteder og terapitilbud og bo- og behandlingstilbud til hjemløse og mennesker med misbrug.

> Nigerianske flygtninge i Gagamari-lejren.

SIDEN 2009 HAR EKSTREMISTER **DRÆBT 50.000 KRISTNE** I NIGERIA

NY RAPPORT VISER **EN STIGNING I ANTALLET AF MORD, KIRKE- OG SKOLEAFBRÆNDINGER**, SIDEN DEN ISLAMISTISKE TERRORGRUPPE BOKO HARAM BEGYNDTE SIT VIRKE I VESTAFRIKA.

TEKST ROLF W. JØRGENSEN **FOTO** FLICKR.COM

Den islamistiske gruppering, Boko Haram, hvis navn betyder "vestlig uddannelse forbudt", står ifølge en ny rapport bag helt op til 52 000 drab på kristne i Nigeria gennem de sidste 14 år. Dertil kommer 34.000 muslimer, som angiveligt er blevet dræbt, fordi terrorgruppen synes, de er for moderate i deres religionsudøvelse.

I samme periode har gruppen sat ild til 18.000 kirker og 2.200 skoler. Rapporten er udarbejdet af International Society for Civil Liberties and Rule of Law.

Det vestafrikanske land har 220 millioner indbyggere, hvoraf 90 millioner er muslimer og 87 millioner er kristne. Fødselsraten er over fem pr. kvinde, og muslimske kvinder føder i gennemsnit flest børn.

DET FARLIGSTE LAND FOR KRISTNE?

Alene i 2023 er der allerede dræbt over 1.000 kristne i landet, ligesom der har været op mod 1.000 kidnapninger og bortførelser, hvoraf nogle er foretaget af islamiske fulanier, der primært er nomade-hyrder.

Antallet af drab på kristne i de overvejende muslimske dele af landet er dog faldet de seneste år, hvilket tilskrives, at de kristne er flygtet eller fordrevet. Det anslås, at fem millioner kristne er fordrevet eller flygtet internt i landet.

Rapporten bekræfter, at Nigeria er et af verdens farligste lande for kristne. Det fremgår også tydeligt af den årlige rapport over forfulgte kristne, som er udgivet af Open Doors International. Sidste år blev 89 procent af alle kristne martyrer på verdensplan dræbt i Nigeria.

FREMGANGSTEOLOGI PÅ FREMMARCH

Katolikker og anglikanere udgør tilsammen cirka halvdelen af de kristne

i Nigeria, mens øvrige protestantiske kirkeretninger udgør den anden halvdel. Et stigende antal er tiltrukket af karismatiske og pentekostale kirker. Det gælder ikke mindst de kirker, som domineres af fremgangsteologi, hvor tilhørere og medlemmer bliver lovet økonomisk fremgang og åndelige belønninger.

Nogle af disse kirker og deres ledere anklages for korruption, mens andre er i søgelyset på grund af deres ekstreme rigdom. Pengene kommer angiveligt fra indsamlede midler blandt de mindre bemidlede, som kommer i kirkerne.

Ifølge en artikel udgivet af *London School of Economics and Political Science* ser kirkegængerne dog intet problem i deres lederes enorme rigdom. I stedet tolker de rigdommen som udtryk for Guds velsignelse over deres ledere, mens de selv forventer at få et bedre liv ved at deltage og donere til kirken.

Artiklen konkluderer, at så længe fremgangsteologer fortolker ophobningen af rigdom som bevis for ejerens tro og Guds velsignelse, vil denne populære form for kristendom sandsynligvis ikke bidrage til mindre ulighed i samfundet. ■

NY PRÆST I AALBORG FRIMENIGHED

29-årige Lars Jørgen Ambrosen Bjærre tiltrådte 1. juni som præst i Aalborg Frimenighed. Han er ansat i en 50 procent-stilling. Han bor med sin kone og søn i Aarhus, hvor han har læst teologi. Familien planlægger at flytte til Aalborg.

STOR TAK TIL FLEMMING HANSEN

Flemming Hansen er stoppet i opgaven som ansat missionær. Ritha og Flemming Hansen var udsendt til Tanzania i årene 1986-98 og igen i 2019-22. Flemming har også i en årrække været pendlermissionær og fortsætter med dette.

Lørdag den 3. juni orienterede han LM's Landsstyrelse om arbejdet med nomademission, bibelskolearbejdet i Ilambilole og arbejdet med opbygningen af et retræte- og missionscenter i Iringa. Han understregede især behovet for en klar evangelisk undervisning i landet.

Landsformand Henrik P. Jensen takkede for familien Hansens store indsats og for fortsat at stille sig til rådighed for en pendleropgave.

PROJEKT OM TROSFORSVAR

Lars Malmgaard Jensen ansættes i en etårig 20 procentstilling til at styrke undervisningen i trosforsvar.

Formålet er at give frimodighed til at holde fast ved Bibelens budskab, især når det gælder de områder, hvor vi i dag er udsat for størst pres, og til at udruste og give argumenter til samtalen med ikke-kristne. En hovedopgave bliver at samle materiale til hjemmesiden TilLiv.dk.

Læs mere fra LM's Landsstyrelse på dlm.dk.

SØREN AALBÆK RØNN
GYMNASIE- OG STUDENTERSEKRETÆR I
KRISTELIGT FORBUND FOR STUDERENDE
SOEREN@KFS.DK

SYNDEBUKKE OG **BAGTALELSE**

I kristne fællesskaber har vi nogle identitetsmarkører. Det kommer til udtryk i sprogbrug, opførsel og meget andet. Vi kan nemt stirre os blinde på bestemte synder – oftest til fordel for os selv. Vi bliver for eksempel nemt fortørnede, hvis én siger et bandeord i missionshuset, eller hvis én har fået en genstand for meget indenbords. Bliver vi mon lige så fortørnede, hvis vi oplever bagtalelse eller rygtespredning? Det håber jeg!

Jeg oplever som regel bagtalelse pakket ind i anerkendelse. Noget a la: "Ja, hun er alletiders, men jeg har hørt (indsæt rygte), men jo, hun er alletiders." Sådan en bemærkning kan virke harmløs, men er alt andet.

ET ONDT RYGTE KOSTER

Nu er det snart Skt. Hans, og i den forbindelse tænker jeg hvert år på Abigael Nielsdatter. Hun var anklaget i den sidste danske hekseretssag i 1693. Hekse var som regel kvinder, som blev gjort til syndebukke. Abigael blev frifundet, men blev så alligevel landsforvist, fordi hun på grund af retssagen havde fået et såkaldt "ondt rygte."

Jeg er klar over, at vi ikke landsforviser mennesker i dag, og selvfølgelig er hendes skæbne ekstrem. Men et ondt rygte kan også i dag koste relationer, karriere og skubbe mennesker ud i ensomhed.

I Midsommervisen lyder det: "Hver by har sin heks, og hvert sogn sine trolde". Også i dag finder vi syndebukke. Den underliggende præmis er: "Det er de andres skyld." Eller deres skyld er i det mindste større end min.

Engang jeg talte med min morfar om alle dårligdommene i vores samfund og kirke, fik jeg lidt røde ører, da han sagde: "Det er nemt at kritisere, men vi har nok at gøre med os selv."

Når vi bebrejder og bagtaler andre, skyldes det så ikke ofte vores egen usikkerhed? Har vi ikke alle peget på en klassekammerats grimme trøje eller ostemad i madpakken, så ingen kiggede i vores retning? Nå, det er måske kun mig ...

Læs Jakobs Brev kapitel 3, reflektér og glæd dig over, at vi tilhører en Gud, der tilgiver.

Har vi sten i vore hænder,
når vi møder den, som faldt.
Og har vi dom i vore øjne,
så vort blik blir hårdt og koldt.
Har vi glemt vor egen krise,
vore egne nederlag,
og det regnskab vi må vise
på vor egen opgørsdag?
(SOS 563)

REBECCA MANLEY PIPPERT:
SALT – HVORDAN FORMIDLE EVANGELIET I EN FORANDRET VERDEN?
CREDO 2023
256 SIDER – 249,95 KRONER

Rebecca Pippert har tidligere udgivet bogen *Ud af saltbøssen*, der i 1990'erne fik afgørende betydning for mange kristnes tro og frimodighed til at dele evangeliet.

Denne bog er (også) en gave til alle kristne. Vi har nemlig alle fået et kald – en befaling om at gå ud i alverden med evangeliet, men mange føler sig ikke klædt godt nok på til at springe ud i opgaven. Hvordan kommer jeg på en naturlig måde til at tale med andre om tro? Hvad nu, hvis jeg fornærmer dem, eller de afviser mig? Hvad nu, hvis de stiller spørgsmål, som jeg ikke kan svare på?

Bekymringer, menneskefrygt og følelsen af ikke at slå til kender vi alt for godt, når vi gerne vil tale med skeptikere om tro.

Glæden over evangeliet udruster mig til at dele det

EVANGELIST REBECCA PIPPERT DELER UD AF SINE ERFARINGER GENNEM MANGE ÅR. BÅDE MED AT FORTÆLLE OM JESUS OG **LADE GUD VÆRE DRIVKRAFTEN.**

ANMELDELSE ANNA LISBETH SONNE

I *Salt* tager Rebecca Pippert fat i alle de barrierer, vi ofte møder, når det gælder evangelisation i vores sekulære kultur. Bogen er spækket med praktisk vejledning til at møde forskellige mennesketyper, og hendes mange erfaringer indgyder i høj grad læseren mod og udruster til opgaven.

INDDELT I TRE HOVEDAFSNIT

Bogens første del omhandler *redskaberne*: Det handler ikke om, hvor gode vi er til at evangelisere, men om at indse, at Gud ved sin ånd giver os styrke. Vi er svage, ja, men *han* er stærk! Når Gud er drivkraften i evangelisation, sætter det os fri fra frygten, er én af hendes vigtige pointer.

Afsnittet b*udskabet* er klart det længste, hvor Bibelen udfoldes fra skabelsen frem til Jesu død og opstandelse og slutter med Jesu genkomst. Adam og Eva var ulydige mod Guds bud og valgte at være "selvstyrende". Hvordan taler vi med mennesker om synd uden at blive nedladende og fordømmende? Her lægges der stor vægt på Guds kærlighed til det enkelte menneske.

Når det gælder *metoderne*, kan vi lære meget af den måde, Jesus mødte mennesker på. Hans tilgang var præget af en "gå-til-dem-holdning", ikke en "kom-til-mig-holdning". Jesus havde ikke en indstuderet "salgstale" klar. Måden, han henvendte sig til folk på, tog form efter, hvem de var som mennesker uden at ændre på indholdet, understreger hun.

Hvor skal vi begynde, hvis vi skal være vidner for Jesus, spørger hun helt lavpraktisk? Hendes opfordring er at begynde med at se på de mennesker, Gud har ført ind i vores liv: naboer, kolleger, mennesker i fitnesscenteret og så videre. Hun lægger stor vægt på, at relationen er vigtig. Et af hendes mange gode råd er at finde noget, vi er fælles om, og dernæst stille uddybende spørgsmål – det viser vores oprigtige interesse.

Til slut påpeger forfatteren vigtigheden af bøn. Vi har brug for at invitere Gud med ind i samtalen med et andet menneske, så han kan guide og lede vores ord.

GOD FORSTÅELSE FOR FORHOLDENE I EUROPA

Rebekka Pippert og hendes mand har været engageret i evangelisation på alle kontingenter og har for nylig boet syv år i Europa. Det skinner igennem, at hun har en god forståelse for forholdene og sekulariseringen på vores breddegrader.

Hvert kapitel slutter med spørgsmål til refleksion, så bogen kan med fordel anvendes i for eksempel en studiegruppe.

Jeg kan varmt anbefale bogen. *Salt* skaber virkelig glæde over evangeliet og udruster til at fortælle andre om Jesus. Må den være med til at fremme evangelisation, hvor vi er sat! ▪

ANNA LISBETH SONNE
TVÆRKULTUREL KONSULENT, LÆRER
AS@MKF.DK

» **Bogen tager fat i alle de barrierer, vi ofte møder, når det gælder evangelisation i vores sekulære kultur.**

HAR HAFT HJERTE FOR MISSION SIDEN **SØNDAGSSKOLEN**

75-ÅRIGE RISE ESKILDSEN HAR I OVER 33 ÅR **IHÆRDIGT DELT EVANGELIET** MED MENNESKER PÅ FYN. "JEG KAN IKKE LADE VÆRE MED AT ENGAGERE MIG," SIGER HUN.

TEKST KARIN BORUP RAVNBORG **FOTO** KARIN BORUP RAVNBORG

Det hele startede i søndagsskolen, fortæller hun. Rise Eskildsen er født på en lille landejendom i Nordsjælland og kom ikke fra et missionsk hjem. Men naboens børn kom forbi, lige før hun fyldte fem år, og tog hende med til en LM-søndagsskole i nærheden.

"Den første søndag lærte vi sangen: *Jesus elsker alle små*. Jeg er adoptivbarn og havde på det tidspunkt aldrig rigtig følt, jeg måtte være glad, men dér forstod jeg, at Jesus elsker alle mennesker – også mig. Jeg har snakket med ham lige siden."

Jeg havde som adoptivbarn aldrig rigtig følt, jeg måtte være glad, men dér forstod jeg, at Jesus elsker alle mennesker – også mig.

HVEM SKAL FORTÆLLE HANS BØRN OM JESUS?

Det var også i søndagsskolen, at Rises interesse for mission blev vakt.

I november 1954 var den etiopiske kejser Haile Selassie på statsbesøg i Danmark og var i Hillerød for at se et forsøgsmejeri. Det gjorde så stort et indtryk på den dengang seksårige Rise, at hun, næste gang hun skulle i søndagsskole, tog en avis med, hvor der var et billede af den etiopiske kejser. Hun spurgte sin søndagsskolelærer: "Hvem skal fortælle hans børn om Jesus?" Læreren så på den lille Rise og sagde: "Det kan jo blive dig, når du bliver gammel nok."

"Jeg har altid bekendt min tro – også i skolen, på trods af at der var drillerier og bemærkninger. 'Du har fået det for intet – giv det for intet,' siger Jesus. Det kan jo ikke være rigtigt, at vi har fået så stor en gave af Jesus, hvis vi ikke giver den videre," siger hun og kigger alvorligt ud gennem sine tykke brilleglas.

LEKTIEHJÆLPER, NATTERAVN OG POLITIKER

Det blev dog ikke til et liv i international mission. I stedet flyttede Rise med mand og to børn

til Munkebo på Nordfyn. Her var hun i over 33 år en aktiv del af LM's arbejde og delte Guds ord med både børn og voksne. Hun var også med til at holde teltmøder i Faaborg, ringe på døre og snakke med mennesker og har fra starten støttet op om den lille bibelkreds i byen.

"Gud har været med hver eneste dag. Derfor kan jeg ikke lade være med at fortælle andre om ham," siger hun.

Hendes glæde over evangeliet har givet hende et særligt hjerte for at hjælpe andre. Derfor har hun været lektiehjælper for flygtninge, med i Natteravnene, som giver unge tryghed i nattelivet, og frivillig i Folkekirkens Feriehjælp, der arrangerer sommerferieture for udsatte børnefamilier.

Endelig har den aktive kvinde været opstillet flere gange til byrådet og en enkelt gang til Folketingsvalget i 2019 for KristenDemokraterne – dog uden at blive valgt ind.

"Jeg er et af de mennesker, der samler kræfter, når jeg er ude. Jeg kan snakke med alle. Da jeg boede i Munkebo, var jeg nødt til at gå ud og handle tidligt om morgenen, hvis jeg ikke havde tid til at snakke, for ellers gik der halvanden time, før jeg var hjemme igen."

VELKOMMEN HJEM

I december flyttede Rise tilbage til sin hjemegn og bor nu i Græsted tæt på sin datter og tre børnebørn. Hun er glad for at møde mange af sine gamle venner i det kirkelige landskab, som har budt hende "velkommen hjem".

På spørgsmålet, om hun nu skal til at drosle lidt ned for aktiviteterne, svarer hun med et skælmsk blik:

"Inden jeg flyttede fra Munkebo, sagde min læge, at han gerne så, at jeg kun lavede én ting om dagen for at skåne mit helbred. Men jeg kan ikke lade være med at engagere mig," siger hun. ■

^ Rise Eskildsen har været engageret i både politik og socialt arbejde, heriblandt Folkekirkens feriehjælp og lektiehjælp blandt flygtninge.

<

Rakel har nydt at være tilbage i Cambodja uden at være begrænset af coronarestriktioner.

Tidligere volontør tog tilbage til Cambodja som frivillig

RAKEL KJELDSEN VAR VOLONTØR PÅ *DAUGHTERS OF CAMBODIA*, DA CORONA LUKKEDE LANDET NED. NU HAR HUN VÆRET TILBAGE I LANDET I ET HALVT ÅR OG HAR FÅET LOV AT AFSLUTTE SIT OPHOLD PÅ EN GOD MÅDE.

TEKST KAJA LAUTERBACH **FOTO** PRIVAT, CHRISTINA ANDERSEN

”Det var svært. Virkelig svært.”

Det siger Rakel Kjeldsen, når hun tænker tilbage på sit år som volontør for Luthersk Mission i Cambodjas hovedstad, Phnom Penh. Det år, der ikke blev, som hun havde drømt om og forventet.

”Der var som en sorg, der skulle hele, og jeg havde brug for at finde ro.”

ALT VAR LUKKET NED I SEKS MÅNEDER

Den 23-årige vestjyske pige var volontør i 2020-2021, og årsagen til, at året blev meget anderledes, end hun havde håbet, var corona.

Hun rejste ud til opgaver i organisationen Daughters of Cambodia, der hjælper kvinder ud af prostitution. Hun skulle blandt andet hjælpe til i børnehaven på stedet og havde også planer om at undervise i engelsk, men pandemien gjorde, at det hele blev lukket ned i næsten seks af de ti måneder, hun var der.

”Jeg havde brugt en masse energi på at forberede noget, der alligevel ikke blev til noget. Til sidst havde jeg slet ikke noget at give af,” siger hun.

”På grund af coronanedlukningen følte jeg heller ikke, at jeg fik sluttet ordentligt af og sagt ordentligt farvel.”

Den stramme nedlukning i det sydøstasiatiske land påvirkede også Rakel og hendes medvolontørers hverdag og fritid.

”Vi kunne ikke lave noget, og vores planer blev gang på gang ikke til noget. Jeg var i Phnom Penh hele tiden bortset fra to besøg i byen Siem Reap i det nordlige Cambodja.”

KVINDERNE FIK STOR INDVIRKNING PÅ MIT LIV

Derfor besluttede Rakel, at hun gerne ville tilbage til Phnom Penh og opleve landet og arbejdet uden begrænsninger.

I sommeren 2022 søgte hun ind for at læse psykologi på universitetet, men kom ikke ind.

”Det så jeg som en mulighed og besluttede mig for at rejse til Cambodja i tre måneder og arbejde frivilligt på Daughters,” siger hun og fortæller, at hun havde arbejdet rigtig meget et år i Danmark.

”Det kom mig nu til gode, da det gjorde, at jeg havde råd til det, og denne gang har jeg været både i Thailand og Singapore.”

En anden grund til, at Rakel vendte tilbage, er den store indvirkning, nogle af kvinderne på

+

Rakel Kjeldsen var udsendt af LM som volontør i Phnom Penh i 2020-2021.

Rakel (i midten) sammen med kolleger hos Daughters of Cambodia.

»

Ved at hjælpe andre, der er på udebane, føler jeg, at jeg selv kan komme videre.

Daughters har fået på hendes liv.

”Jeg ser dem som en stor bekræftelse på, at der er et kæmpe potentiale i alle mennesker. Nogle skal bare have mere hjælp til at få det frem end andre,” siger hun.

”Og så gør kulturen her – den åbenhed, cambodjanerne viser andre mennesker – mig til et bedre menneske.”

NU VAR DET MULIGT AT REALISERE IDEERNE

Rakels opgaver på Daughters som frivillig var langt på vej de samme, som da hun var udsendt af LM.

Første gang nåede hun at starte engelskundervisning op for klienterne på Daughters. Det var dog kun i en meget kort periode, men hun glæder sig over, at det siden er blevet en fast del af LM-volontørernes opgaver.

”Anden gang blev det muligt at realisere de idéer, der ikke kunne blive til noget sidst,” siger hun og nævner som eksempel, at hun lavede bagekurser for klienterne.

”I det hele taget bruger jeg mig selv og ser muligheder.”

”Det er simpelthen fantastisk, at jeg kan træde til, hvor der er brug for hjælp. Med engelskundervisning, i børnehaven og med at sælge de produkter, som klienterne fremstiller i sy- og smykkeværksteder.”

Og så giver det meget bedre kontakt, at hun denne gang kan sproget bedre.

”Det giver mig mod til at tale mere med klienterne, og gennem det lærer jeg endnu mere sprog.”

FRIHEDEN GIVER RO, HELING OG FÆLLESSKAB

Netop det, at Rakel ikke længere behøvede at lægge låg på sig selv, men kunne færdes frit blandt cambodjanerne, gjorde, at hun har fandt den ro og heling, hun søgte efter.

”Jeg kunne se mennesker, som de rigtig er, og jeg fik lov at opleve en befolkning, der ikke er presset og desperat,” siger hun.

”Friheden gav også mulighed for fællesskab – både med cambodjanere og andre udlændinge.”

Rakel er glad for, at hun kunne bruge sin historie og sine erfaringer over for andre unge volontører, der skal finde sig til rette i en fremmed kultur langt hjemmefra –

De sidste fem uger brugte Rakel på at rejse rundt og opleve Sydøstasien.

både fra LM og fra andre organisationer.

”Ved at hjælpe andre, der er på udebane, føler jeg, at jeg selv kan komme videre,” siger hun.

”Og så er det jo altid hyggeligt at hænge ud med andre volontører.”

HAR FÅET BLOD PÅ TANDEN TIL MERE

De planlagte tre måneder er blevet til seks en halv måned. Flyselskabet aflyste uden grund hendes hjemrejsebillet, og det tog Rakel som Guds kald til, at hun skulle blive noget længere.

Hun afsluttede sit arbejde på Daughters med udgangen af april og rejste så rundt i Sydøstasien i fem uger.

Hjemme i Danmark søger hun igen ind på universitetet for at læse psykologi og socialrådgivning, men hun vil ikke afvise, at Cambodja kalder igen senere.

”Opholdet har givet mig blod på tanden til mere. Og også til at prøve mig selv af, hvis der er noget, jeg har lyst til,” siger hun. ■

DAUGHTERS OF CAMBODIA

Den kristne organisation *Daughters of Cambodia* hjælper kvinder ud af prostitution.

Det sker gennem rådgivning, medicinsk behandling og oplæring i en række færdigheder, de kan tjene penge ved.

Der er også knyttet en børnehave til Daughters, hvor klienternes børn kan blive passet.

LM har både missionær Sara Hansen og to volontører tilknyttet arbejdet på *Daughters of Cambodia*.

Jakobs Blomster-forum

Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Kender du en blind eller svagsynet...? Så henvis til **KABB!**

- Bibelen og kristen litteratur på CD-lydbog
- Gratis udlån til blinde og svagsynede
- Mere end 1100 titler - og altid nye på vej
- Katalog på www.kabb.dk
- Årligt sommerstævne

Kristeligt Arbejde Blandt Blinde
tlf.: 7591 0255
post@kabb.dk
www.kabb.dk

KABB
De skal se Gud

GIV TRO & MISSION SOM GAVE

LÆS MERE PÅ TROOGMISSION.DK

KUN 225 KR. FOR ET ÅR

MW

COMPOUNDERS

MW Compounders er en dansk børsnoteret investeringsforening.
Foreningen er udbyttebetalende og har investeret i 20-30 globale compounder-aktier.

Læs mere på vores hjemmeside: mwcompounders.dk

Kontaktpersoner:
Johannes Møller: 61 31 64 85 Dan Wejse: 26 83 37 44

Tvær-Kulturelt CENTER

Regnskabsfører søges

Til kontor på Østerbro søger Tværkulturelt Center en erfaren regnskabsfører ca. 7 timer om ugen. Evt. mulighed for flere timer til administrative/forefaldende opgaver.

Læs mere på www.tvaerkulturelt-center.dk

NY PRÆST SØGES

LM Kirken Herning er en aktiv menighed, som søger en præst.

Brænder du for og lever du i evangeliet, så søg stillingen ved os.
Ansøgningsfrist d. 10.08.

Få mere information på www.lmkirken-herning.dk

+Luthersk Mission LM KIRKEN HERNING

penta byg a|s

HOVED- OG TOTALENTREPRISER

pentabyg.dk

Lejligheder i Aarhus

- Solrig altan og lynhurtigt fibernet
- Gratis parkering og delebil
- Gratis nyttehave og plads til husdyr

Hejredalsparken.dk
Vi har boligerne – Kom med din hverdag

Priser fra 6.480 kr.

TRO & MISSION
Udgives af Luthersk Mission,
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
dlm@dlm.dk / 48 20 76 60
www.dlm.dk

TRYK
Jørn Thomsen Elbo
Oplag 2.600
ISSN 2446-4147
ISSN 1601-975X (Tro & Mission online)

ANSV. REDAKTØR
Morten Holgård Tychsen
mht@dlm.dk / 28 95 65 03

REDAKTION
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Amalie Puggaard Poulsen, grafiker

Ideer og artikelforslag modtages gerne på tm@dlm.dk / 48 20 76 80.
Magasinets indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.
Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

ABONNEMENT
Danmark: 450 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 225 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 550 kr. pr. år.
Netabonnement: 225 kr. pr. år (unge under 30 år: 125 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingsservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

ANNONCER
Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 27. juni 2023.
Se priser og betingelser på troogmission.dk.

NÆSTE NUMMER
Tro & Mission nr. 9/2023 udkommer 7. juli.

KODE TIL TRO & MISSION ONLINE
2. kvartal 2023: T&M-2kvt2023
1. kvartal 2023: T&M-1kvt2023

STØT LM
Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

MORTEN HOLGÅRD TYCHSEN
REDAKTØR OG KOMMUNIKATIONSLEDER
MHT@DLM.DK

GLEMMER OFTE, AT DET ER GUD, SOM **"BYGGER HUSET"**

Hvad laver du lige for tiden?
Jeg forsøger at få sat mig ind i de opgaver, som ligger på bordet som ny redaktør og kommunikationsleder. Jeg har heldigvis et team, som er rigtig gode til at hjælpe. Så jeg nyder at være i gang og synes faktisk, det er ret sjovt.

Hvad er dine planer for den kommende tid?
Lige om lidt er der sommerferie, hvor jeg skal i sommerhus med familien og et smut forbi Ung Uge på Haderslev Næs. Men indtil da skal jeg lige sørge for, at jeg rent arbejdsmæssigt kan gå på ferie med god samvittighed.

Er der noget, som har glædet dig særligt på den seneste?
Til pinsegudstjeneste for nylig læste omkring ti personer på skift teksten om pinseunderet op på deres modersmål. Vi hørte bibelteksten på blandt andet færøsk, arabisk, ukrainsk og portugisisk. Jeg ved faktisk ikke hvorfor, men jeg blev meget rørt og glad af at høre Bibelen læst op på vidt forskellige sprog, selvom jeg intet forstod.

Er der et forbøns- eller takkeemne, du vil dele?
Fordi jeg arbejder i Hillerød, men bor i Middelfart, er der ofte flere dage i træk, hvor jeg er væk fra familien. Så bed gerne for min kone og datter.

Hvad laver du i fritiden?
Jeg har som regel gang i flere bøger på en gang. Jeg er også blevet glad for at tage min datter med på cykeltur – gerne ned til vandet.

Er der et bibelvers, du er særligt glad for?
"Hvis ikke Herren bygger huset, arbejder bygmestrene forgæves" fra Salme 127. Det er nok det eneste bibelvers, jeg igen og igen overraskes over – fordi jeg ofte fuldstændig har glemt, at det er sådan, det hænger sammen.

FOTO: AYO OGUNSEINDE ON UNSPLASH

»
Nogle mennesker har en tendens til at rette et usundt fokus på sig selv og på, hvordan deres kristenliv lykkes eller mislykkes, og det vil jeg gerne advare mod. Det fører nemlig oftest til opgivenhed.

EJLER NØRAGER ANDERSEN, SJÆLESØRGER, SIDE 28

TEMA: **SELVET I CENTRUM**

Som kristne har vi placeret Gud på tronen i vores liv. Vi vil, at han skal være centrum for vores tanker og handlinger. Alligevel oplever vi ofte fristelsen til selv at få plads og i sidste ende få selvet i centrum.

Fristelsen kommer indefra, men også fra kulturen omkring os, som dyrker både selvrealiseringen og selvbestemmelsen. Både i vores personlige trosliv og i tjenesten for Gud er vi derfor afhængige af, at evangeliet gør os i stand til at glemme os selv og få fokus tilbage på vores frelser.